

OPENBARING

21-22

Het Nieuwe Jeruzalem als de verheerlijkte
gemeente in de nieuwe schepping

GELEZEN UIT

Herziene Statenvertaling

BELUISTER OF BEKIJK

versvoorvers.org/openbaring/21-22

BELUISTER OF BEKIJK

Inhoud

1	Nieuwe schepping: twee visies	2 min	4
2	Het visioen van de heilige stad	6 min	5
3	De nieuwe aarde als eeuwige woonplaats	4 min	9
4	Herstel van Gods oorspronkelijke schepping	2 min	11
5	De nieuwe schepping in het heden	3 min	12
6	De gemeente als hemels Jeruzalem	2 min	14
7	De bruid op apostolische fundamenten	2 min	15
8	De gemeente als woonplaats van God	2 min	17
9	De stad als het heilige der heiligen	4 min	18
10	Het getal twaalf en Gods volk	2 min	20
11	Nieuwe schepping: al wel en nog niet	3 min	21
12	Petrus verwacht een toekomstige aarde	4 min	23
13	De toekomstige verheerlijking van de gemeente	3 min	25
14	Geen dood, pijn of poel van vuur	2 min	27

15	Zuiver goud en het einde van de vloek	3 min	28
16	God zien van aangezicht tot aangezicht	2 min	30
17	Eeuwig regeren en symbolische beelden	2 min	31
18	De epiloog en het naderende oordeel	3 min	32
19	Jezus' titels en de uitnodiging tot leven	3 min	34
20	Waarschuwing om het boek niet te veranderen	4 min	36
	Om verder te lezen		38

1

Nieuwe schepping: twee visies

In Openbaring hoofdstuk 21 maken we kennis met een nieuwe hemel en een nieuwe aarde en een nieuw Jeruzalem. Het nieuwe Jeruzalem is, zoals we zullen zien, de gemeente. Er bestaan twee heel verschillende opvattingen over dit gedeelte. Sommigen geloven dat dit de gemeente in de huidige tijd is. Dat wil zeggen, zij geloven dat het een beschrijving is van het nieuwe verbond sinds de val van Jeruzalem, of misschien sinds Jezus het nieuwe verbond instelde in de bovenzaal. Met andere woorden, zij zien dit eenvoudigweg als nog een figuurlijke voorstelling van het tijdperk van de gemeente waarin wij leven.

Een opvatting die waarschijnlijk gangbaarder is, is dat het om de gemeente in eschatologische zin gaat, nadat Jezus terugkomt: de opgestane gemeente, de verheerlijkte gemeente, levend in een nieuwe schepping, een nieuwe hemel en een nieuwe aarde. Voor beide opvattingen zijn argumenten aan te voeren. Het zal je misschien verbazen dat ik me in dit geval aan de kant van de futuristische opvatting schaar. Het lijkt misschien alsof ik altijd voor de opvatting kies dat het al vervuld is, maar er zijn heel veel redenen waarom ik geloof dat we hier kijken naar de eschatologische gemeente in de eindtijd, nadat Jezus terugkomt, in de nieuwe hemel en de nieuwe aarde.

Ik zal mijn redenen geven, maar eerst moeten we het materiaal lezen, zodat we de gegevens kennen waarop we onze opvattingen gaan baseren. Je herinnert je hoofdstuk 20, vers 11, een vers dat ik in mijn commentaar erop in verband bracht met de wederkomst van Christus. Er staat:

2

Het visioen van de heilige stad

En ik zag een grote witte troon, en Hem Die daarop zat. Voor Zijn aangezicht vluchtten de aarde en de hemel weg, zodat er geen plaats meer voor hen te vinden was.

OPENBARING 20:11

Het einde van de hemel en de aarde lijkt dus verband te houden met de wederkomst van Christus, zoals Petrus zei in 2 Petrus 3:10–13. Nadat we de hemel en de aarde hebben zien wegvlugten, zien we nu in hoofdstuk 21, vers 1:

En ik zag een nieuwe hemel en een nieuwe aarde, want de eerste hemel en de eerste aarde waren voorbijgegaan. En de zee was er niet meer.

OPENBARING 21:1

En ik, Johannes, zag de heilige stad, het nieuwe Jeruzalem, neerdalen van God uit de hemel, gereedgemaakt als een bruid die voor haar man sierlijk gemaakt is. En ik hoorde een luide stem uit de hemel zeggen: Zie, de tent van God is bij de mensen en Hij zal bij hen wonen, en zij zullen Zijn volk zijn, en God Zelf zal bij hen zijn en hun God zijn. En God zal alle tranen van hun ogen afwissen, en de dood zal er niet meer zijn; ook geen rouw, jammerklacht of moeite zal er meer zijn. Want de eerste dingen zijn voorbijgegaan.

OPENBARING 21:2-4

En Hij Die op de troon zit, zei: Zie, Ik maak alle dingen nieuw. En Hij zei tegen mij: Schrijf, want deze woorden zijn waarachtig en betrouwbaar. En Hij zei tegen mij: Het is geschied. Ik ben de Alfa en de Omega, het Begin en het Einde. Wie dorst heeft, zal Ik voor niets te drinken geven uit de bron van het water des levens. Wie overwint, zal alles beërven, en Ik zal voor hem een God zijn en hij zal voor Mij een zoon zijn. Maar wat betreft de lafhartigen, ongelovigen, verfoeilijken, moordenaars, ontuchtplegers, tovenaars, afgodendienaars en alle leugenaars: hun deel is in de poel die van vuur en zwavel brandt. Dit is de tweede dood.

OPENBARING 21:5-8

En een van de zeven engelen die de zeven schalen hadden, vol van de zeven laatste plagen, kwam naar mij toe en hij sprak met mij en zei: Kom, ik zal u de bruid, de vrouw van het Lam, laten zien. En hij voerde mij weg in de geest op een grote en hoge berg en liet mij de grote stad zien, het heilige Jeruzalem, dat neerdaalde uit de hemel, bij God vandaan. Zij had de heerlijkheid van God, en haar uitstraling was als een zeer kostbare edelsteen, als een kristalheldere steen jaspis.

OPENBARING 21:9-11

Zij had een grote en hoge muur met twaalf poorten, en bij die poorten twaalf engelen. Ook waren er namen op geschreven, namelijk van de twaalf stammen van de Israëlieten. Drie poorten op het oosten, drie poorten op het noorden, drie poorten op het zuiden, en drie poorten op het westen.

OPENBARING 21:12-13

En de muur van de stad had twaalf fundamenteën met daarop de twaalf namen van de twaalf apostelen van het Lam. En hij die met mij sprak, had een gouden meetlat om de stad op te meten, en haar poorten, en haar muur. En de stad lag daar als een vierkant, haar lengte was even groot als haar breedte. En hij mat de stad met de meetlat op: twaalfduizend stadiën. Haar lengte, breedte en hoogte waren gelijk.

OPENBARING 21:14-16

Het is een kubus.

En hij mat haar muur op: honderdvierenveertig el, een mensenmaat, die ook de maat van een engel is.

OPENBARING 21:17

Laten we daar duidelijk over zijn. Volgens de uitleg van de spreker was de genoemde man geen mens, maar een engel.

En het bouw materiaal van de muur was jaspis en de stad was zuiver goud, gelijk aan zuiver glas. En de fundamenteën van de muur van de stad waren met allerlei edelgesteente versierd. Het eerste fundament was jaspis, het tweede saffier, het derde chalcedon, het vierde smaragd, het vijfde onyx, het zesde sardius, het zevende chrysoliet, het achtste beril, het negende topaas, het tiende chrysopraas, het elfde hyacint, het twaalfde amethyst.

OPENBARING 21:18-20

— ik weet niet of ik dat goed heb uitgesproken —

Ik weet niet goed hoe je de namen van sommige van deze stenen uitspreekt. Ik heb me in mijn leven niet veel met edelstenen beziggehouden.

En de twaalf poorten waren twaalf parels. Elke poort apart bestond uit één parel, en de straat van de stad was zuiver goud, als doorzichtig glas. Ik zag geen tempel in haar, want de Heere, de almachtige God, is haar tempel, en het Lam. En de stad heeft de zon en de maan niet nodig om haar te beschijnen, want de heerlijkheid van God verlicht haar, en het Lam is haar lamp.

OPENBARING 21:21-23

En de naties die zalig worden, zullen in haar licht wandelen, en de koningen van de aarde brengen hun heerlijkheid en eer erin. En haar poorten zullen overdag nooit gesloten worden, want daar zal geen nacht zijn. En zij zullen de heerlijkheid en de eer van de naties daarin brengen. Al wat onrein is, zal er niet inkomen, en ook niemand die zich bezighoudt met gruwelen en leugens, maar alleen zij die geschreven zijn in het boek des levens van het Lam.

OPENBARING 21:24-27

De beschrijving gaat door in hoofdstuk 22, en we nemen die door tot en met vers 5, zonder er eerst commentaar op te geven:

En hij liet mij een zuivere rivier zien, van het water des levens, helder als kristal, die uit de troon van God en van het Lam kwam. In het midden van haar straat en aan de ene en de andere zijde van de rivier bevond zich de Boom des levens, die twaalf vruchten voortbrengt — van maand tot maand geeft Hij Zijn vrucht. En de bladeren van de boom zijn tot genezing van de heidenvolken. En geen enkele vervloeking zal er meer zijn. En de troon van God en van het Lam zal daar zijn, en Zijn dienstknechten zullen Hem dienen, en zullen Zijn aangezicht zien, en Zijn Naam zal op hun voorhoofd zijn. En daar zal geen nacht zijn, en zij hebben geen lamp en ook geen zonlicht nodig, want de Heere God verlicht hen. En zij zullen als koningen regeren in alle eeuwigheid.

OPENBARING 22:1-5

3

De nieuwe aarde als eeuwige woonplaats

De rest hiervan is volgens mij min of meer een epiloog bij het boek, en dus lijkt het visioen hier zo ongeveer te eindigen. De beschrijving van de heilige stad trekt de meeste belangstelling, hoewel die stad deel uitmaakt van een nieuwe hemel en een nieuwe aarde.

Ik wil erop wijzen dat dit niet de hemel is. Ik veronderstel dat het symbolisch zou kunnen zijn voor de hemel, maar er is geen reden om het als symbolisch voor de hemel te zien. Veel mensen denken dat het eeuwige thuis van de heiligen in de hemel is. Dat is eenvoudigweg een manier van spreken die christenen gebruiken. Natuurlijk is de hemel niet waar wij zullen wonen. Wij zullen op de nieuwe aarde wonen. Het Nieuwe

Jeruzalem, de woonplaats van de heiligen en van God en van het Lam, daalt neer uit de hemel. We zien een nieuwe hemel, een nieuwe aarde, en uit de hemel zien we het Nieuwe Jeruzalem neerdalen. Het wordt niet met zoveel woorden gezegd, maar vermoedelijk landt het op de aarde. Er is een hemel, er is een aarde, en het daalt neer uit de hemel, vermoedelijk naar de aarde.

De reden waarom ik dit benadruk, is dat ik een aantal christelijke leraren die de bedelingenleer aanhangen heb gehoord die blijkbaar denken dat het Nieuwe Jeruzalem nooit op de aarde landt, maar dat het zich eigenlijk ergens in de lucht bevindt, tussen hemel en aarde. Er staat beslist niets in de passage wat zoiets doet vermoeden, maar zo stellen zij het zich voor.

Mijn vroegere voorganger leerde zelfs dat het zoiets is als een satelliet die rond de nieuwe aarde draait. De afmetingen ervan komen neer op een kubus met ribben van ongeveer 1500 mijl, en hij zei dat dit eigenlijk niet zoveel verschilt van de grootte van de maan. Het lijkt dus een beetje op de maan die om de aarde draait. Volgens mij suggereerde hij dat mensen van het moederschip naar de aarde zouden worden vervoerd, enzovoort. Hij gebruikte de term ‘moederschip’ niet, maar het brengt wel zo’n idee over. Misschien lijkt het op een ruimtestation.

Ik kan met geen mogelijkheid bedenken waar leraren dat idee vandaan hebben gehaald, maar ik heb anderen het ook horen zeggen: dat het Nieuwe Jeruzalem ergens zweeft. De beschrijving laat Jeruzalem uit de hemel neerdalen. Natuurlijk staat er niet hoe ver het neerdaalt, maar zolang ons niet iets anders wordt verteld, zouden we aannemen dat het neerdaalt naar de aarde, die in het visioen tegenover de hemel wordt gesteld.

Er is hier een nieuwe schepping, en het Nieuwe Jeruzalem, de gemeente, daalt neer uit de hemel en komt naar de aarde. Hier wonen wij. Waarom zou ik dat denken? Jezus zei het in de Zaligsprekingen. Hij zei:

Zalig zijn de zachtmoedigen, want zij zullen de aarde beërven.

MATTHEÛS 5:5

Dat is wat wij zullen doen. Wij zullen de aarde beërven, niet de hemel — de aarde.

Ik geloof wel dat als je vandaag zou sterven en christen bent, je ziel naar de hemel zou gaan. Dat is mijn overtuiging. Daarover bestaan veel verschillende overtuigingen. De mijne is dat je onstoffelijke zelf naar de hemel zal gaan om bij de Heere te zijn, maar alleen zolang Hij daar is. Wanneer Hij hierheen komt, zul jij met Hem meekomen. De gemeente daalt bij de wederkomst van Christus neer uit de hemel. Zij daalt neer waar Hij neerdaalt: naar de aarde. Hij zal de aarde beërven, en jij zult samen met Hem de aarde beërven.

4

Herstel van Gods oorspronkelijke schepping

We moeten bedenken dat Adam en Eva vóór de zondeval in omstandigheden werden geplaatst waarin zij voor altijd zouden zijn gebleven als zij niet hadden gezondigd. Met andere woorden, de volmaakte aarde als woonplaats voor volmaakte mensen was Gods plan A. Dat werd onderbroken door de zondeval. De aarde raakte verdorven, de mensen raakten verdorven, en de geschiedenis is sinds die tijd verdorven geweest.

Maar Paulus zegt dat de hele schepping, die sinds die tijd zucht, zelf bevrijd zal worden uit de slavernij van het verderf. Ze zal worden binnengeleid in de heerlijke vrijheid van de zonen van God, bij de verlossing van ons lichaam, de opstanding.

in de hoop dat ook de schepping zelf zal bevrijd worden van de slavernij van het verderf om te komen tot de vrijheid van de heerlijkheid van de kinderen van God. Want wij weten dat heel de schepping gezamenlijk zucht en gezamenlijk in barensnood verkeert tot nu toe. En dat niet alleen, maar ook wijzelf, die de eerstelingen van de Geest hebben, ook wijzelf zuchten in onszelf, in de verwachting van de aanneming tot kinderen, namelijk de verlossing van ons lichaam.

ROMEINEN 8:21-23

De aarde zal blijkbaar uit haar gevallen toestand worden bevrijd. Als dat waar is, hebben we alle reden om te geloven dat God heeft hersteld wat in het paradijs verloren is gegaan. Zijn oorspronkelijke bedoeling was dat mensen een volmaakte aarde zouden bevolken. De dood heeft dat vanwege de zonde onderbroken. Wanneer met de dood is afgerekend en hij is tenietgedaan, en wanneer de aarde is gereinigd, kan Plan A doorgaan. En wat hier wordt beschreven, is leven op een volmaakte aarde. De taal is natuurlijk symbolisch, maar de vraag is: in welke mate is ze symbolisch, en in welke mate niet?

5

De nieuwe schepping in het heden

Het is mogelijk om het nieuwe verbond te zien als de nieuwe hemel en de nieuwe aarde, de omgeving waarin de gemeente leeft. De gemeente, het Nieuwe Jeruzalem, leeft in het nieuwe verbond, en het nieuwe verbond zou gezien kunnen worden als een nieuwe schepping. De argumenten hiervoor komen uit Jesaja, waar we voor het eerst lezen over een nieuwe hemel en een nieuwe aarde. In Jesaja 65:17 staat:

Want zie, Ik schep een nieuwe hemel en een nieuwe aarde. Aan de vorige dingen zal niet meer gedacht worden, ze zullen niet meer opkomen in het hart.

JESAJA 65:17

Dat klinkt beslist als Openbaring 21.

Maar als je de context van Jesaja 65 leest, zul je volgens mij ontdekken dat de beste uitleg van de nieuwe hemel en de nieuwe aarde in Jesaja een verwijzing is naar het nieuwe verbond, dat het oude verbond vervangt. Het verwijst naar het verdwijnen van de oude orde wanneer Jeruzalem wordt verwoest en het oude verbond wordt afgeschaft, en naar de invoering van een nieuwe orde. Het is als een totaal nieuwe schepping.

Waarom denk ik zoiets? Voornamelijk vanwege de context van die uitspraak in Jesaja, maar ook vanwege een bevestiging van Paulus in 2 Korinthe 5:17. Paulus zei:

Daarom, als iemand in Christus is, is hij een nieuwe schepping: het oude is voorbijgegaan, zie, alles is nieuw geworden.

2 KORINTHE 5:17

Daarna gaat hij verder en zegt:

Het oude is voorbij; kijk, alles is nieuw geworden.

De uitspraak 'Het oude is voorbij' komt overeen met wat Openbaring 21:4 zegt:

En God zal alle tranen van hun ogen afwissen, en de dood zal er niet meer zijn; ook geen rouw, jammerklacht of moeite zal er meer zijn. Want de eerste dingen zijn voorbijgegaan.

OPENBARING 21:4

Daarmee eindigt Openbaring 21:4. Het volgende vers zegt dan:

En Hij Die op de troon zit, zei: Zie, Ik maak alle dingen nieuw. En Hij zei tegen mij: Schrijf, want deze woorden zijn waarachtig en betrouwbaar.

OPENBARING 21:5

De vroegere dingen zijn dus voorbijgegaan en alle dingen zijn nieuw geworden. Dat is volgens Paulus nu al waar in het leven van de gelovige.

Daarom, als iemand in Christus is, is hij een nieuwe schepping: het oude is voorbijgegaan, zie, alles is nieuw geworden.

2 KORINTHE 5:17

We zouden kunnen zeggen dat hij zich in de nieuwe hemel en de nieuwe aarde bevindt.

Paulus heeft het niet over eschatologie. Hij heeft het over het heden. Daarom kan er beslist voor worden gepleit dat deze nieuwe hemel, nieuwe aarde en dit Nieuwe Jeruzalem over de huidige tijd gaan.

6

De gemeente als hemels Jeruzalem

Evenzo wordt het Nieuwe Jeruzalem op andere plaatsen in de Schrift aangeduid als de gemeente. In Galaten 4 stelt Paulus het Jeruzalem dat op aarde is, het aardse Jeruzalem, tegenover wat hij het Jeruzalem dat boven is noemt. In Galaten 4:26 zei Paulus:

Maar het Jeruzalem dat boven is, is vrij, en dat is de moeder van ons allen.

GALATEN 4:26

Het is de moedergemeente van ons allemaal. Wij zijn allemaal kinderen van God. Hij is onze Vader en de gemeente is onze moeder. Het is het Jeruzalem dat boven is.

We hebben ook gezien wat in Hebreëën 12 over het hemelse Jeruzalem wordt gezegd. In Hebreëën 12:22 zegt de schrijver tegen de christenen:

Maar u bent genaderd tot de berg Sion en tot de stad van de levende God, tot het hemelse Jeruzalem en tot tienduizendtallen van engelen,

HEBREEËN 12:22

Wij zijn er al gekomen:

naar de berg Sion, naar de stad van de levende God, het hemelse Jeruzalem.

Dit is beslist hetzelfde als wat Paulus in Galaten 4 het Jeruzalem dat boven is noemde. Het is het hemelse Jeruzalem. In Openbaring 21 wordt gezien dat dit Jeruzalem uit de hemel neerdaalt, maar in het tijdperk van de gemeente is het een hemelse stad. Hij

zegt in vers 23 dat dit is:

tot een feestelijke vergadering en de gemeente van de eerstgeborenen, die in de hemelen opgeschreven zijn, en tot God, de Rechter over allen, en tot de geesten van de rechtvaardigen, die tot volmaaktheid zijn gekomen,

HEBREEËN 12:23

We hebben dus al andere boeken van vóór Openbaring die ons vertellen dat de gemeente het hemelse Jeruzalem is. Zelfs als Paulus en de schrijver van Hebreeën ons zulke dingen niet hadden verteld, hadden we het kunnen afleiden uit wat ons hier in Openbaring 21 erover wordt verteld. Er wordt bijvoorbeeld duidelijk gezegd dat het de vrouw van het Lam is. In Openbaring is het Lam Jezus, en de vrouw van Jezus is de gemeente.

7

De bruid op apostolische fundamenten

Aan het einde van Openbaring 21:9 zegt een van de zeven engelen:

En een van de zeven engelen die de zeven schalen hadden, vol van de zeven laatste plagen, kwam naar mij toe en hij sprak met mij en zei: Kom, ik zal u de bruid, de vrouw van het Lam, laten zien.

OPENBARING 21:9

We gaan dus de gemeente zien. In vers 10 zegt Johannes:

En hij voerde mij weg in de geest op een grote en hoge berg en liet mij de grote stad zien, het heilige Jeruzalem, dat neerdaalde uit de hemel, bij God vandaan.

OPENBARING 21:10

Het neerdalen van het Nieuwe Jeruzalem is het neerdalen van de vrouw van het Lam. Waarschijnlijk is het als een bruid die door het gangpad naar haar man toe komt bij, zou ik zeggen, de wederkomst van Christus. We zullen binnenkort zien waarom.

Iets anders wat ons zou vertellen dat het de gemeente is, staat in vers 14:

En de muur van de stad had twaalf fundamenten met daarop de twaalf namen van de twaalf apostelen van het Lam.

OPENBARING 21:14

De stad heeft twaalf fundamenten, en die worden met de apostelen in verband gebracht.

Paulus zei in Efeze 2:20-22, de laatste drie verzen van Efeze 2, dat de gemeente is:

gebouwd op het fundament van de apostelen en profeten, waarvan Jezus Christus Zelf de hoeksteen is, en op Wie het hele gebouw, goed samengevoegd, verrijst tot een heilige tempel in de Heere; op Wie ook u mede gebouwd wordt tot een woning van God, in de Geest.

EFEZE 2:20-22

In Openbaring 21:3 lezen we:

En ik hoorde een luide stem uit de hemel zeggen: Zie, de tent van God is bij de mensen en Hij zal bij hen wonen, en zij zullen Zijn volk zijn, en God Zelf zal bij hen zijn en hun God zijn.

OPENBARING 21:3

En zo woont God bij Zijn volk, in het volk. Wij worden opgebouwd tot een woonplaats van God. Het fundament waarop wij gebouwd worden, zijn de apostelen en profeten. De stad wordt voorgesteld met twaalf fundamentstenen, die elk verbonden zijn met een van de twaalf apostelen.

8

De gemeente als woonplaats van God

Ook wordt de stad vergeleken met het heilige der heiligen in de tempel. We zijn het heilige der heiligen al tegengekomen in Openbaring 11, vers 1 en 2. In onze Bijbels wordt het vertaald met ‘de tempel’, maar het Griekse woord naos betekent het heilige der heiligen. Het wordt vertaald als ‘tempel’, kennelijk ten onrechte. Zoals ik hoofdstuk 11, vers 1 en 2 begreep, verwijzen die verzen naar de gemeente als het heilige der heiligen, dat bewaard blijft terwijl het buitenste tempelgebouw in het jaar 70 na Christus wordt verwoest. De gemeente, de geestelijke tempel, blijft bestaan. De gemeente is het geestelijke heilige der heiligen, in die zin dat God daar mensen ontmoet.

We hebben het niet over het kerkgebouw. We hebben het over de gemeenschap van Christus. We hebben het over het volk van God. Petrus zei in 1 Petrus 2:5 dat wij levende stenen zijn,

dan wordt u ook zelf, als levende stenen, gebouwd tot een geestelijk huis, tot een heilig priesterschap, om geestelijke offers te brengen, die God welgevallig zijn door Jezus Christus.

1 PETRUS 2:5

en het is het huis van God. Het is de woonplaats van God. Wij zijn de levende stenen die op deze manier worden opgebouwd. Daarom zijn wij de woonplaats van God. Wij zijn de plaats waar God woont en Zijn volk ontmoet, het huis van God.

Paulus zei tegen Timotheüs in 1 Timotheüs 3, ik denk dat het vers 15 is:

Maar voor het geval dat ik langer wegblijf, weet u nu hoe men zich moet gedragen in het huis van God, dat is de gemeente van de levende God, zuil en fundament van de waarheid.

1 TIMOTHEÛS 3:15

waarvan hij zei dat het is:

de gemeente van de levende God, de steunpilaar en het fundament van de waarheid.

Dus het huis van God, de woonplaats van God, de tabernakel van God bij de mensen, is de gemeente. Die is als het heilige der heiligen.

9

De stad als het heilige der heiligen

Deze stad wordt op die manier symbolisch beschreven: ze heeft de vorm van een kubus. Het heilige der heiligen had de vorm van een kubus. In de tabernakel was het heilige der heiligen een kubus van ongeveer vierenhalf meter lang, vierenhalf meter breed en vierenhalf meter hoog. Als je de afmetingen van de stad omzet in onze maten, blijkt deze stad ongeveer vierentwintighonderd kilometer lang, vierentwintighonderd kilometer breed en vierentwintighonderd kilometer hoog te zijn. In vergelijking daarmee is dit een enorm heilige der heiligen.

De stad heeft dus de vorm van een kubus en heeft, net als het heilige der heiligen, geen andere lichtbron dan de heerlijkheid van God. Bij de tabernakel was er de buitenste voorhof, die door de zon en de maan werd verlicht. Er was het heilige, dat door de kandelaar werd verlicht. Maar in het heilige der heiligen waren geen ramen en geen lampen. Er was niets wat licht gaf, en er hing een dik voorhangsel voor de ingang. Daardoor was het er volkomen donker, tenzij God verscheen. Het was de heerlijkheid van God die het heilige der heiligen verlichtte.

Zo lezen we ook hier over de stad in vers 23:

En de stad heeft de zon en de maan niet nodig om haar te beschijnen, want de heerlijkheid van God verlicht haar, en het Lam is haar lamp.

OPENBARING 21:23

En zo staat er ook in Openbaring 22:5:

En daar zal geen nacht zijn, en zij hebben geen lamp en ook geen zonlicht nodig, want de Heere God verlicht hen. En zij zullen als koningen regeren in alle eeuwigheid.

OPENBARING 22:5

De buitenste voorhof van de tempel had het licht van de zon. Het heilige, de tabernakel, had de lamp. Maar het heilige der heiligen had noch de zon, noch de lamp. Zo heeft ook de heilige stad, net als het heilige der heiligen, geen lamp of zonlicht, want de Heere geeft hun licht.

De beelden waar we naar hebben gekeken, doen dus denken aan het heilige der heiligen, de woonplaats van God onder de mensen. Het is een enorm heilige der heiligen. In het oorspronkelijke heilige der heiligen kon maar één man tegelijk aanwezig zijn. Daarom hoefde het maar ongeveer vierenhalf bij vierenhalf bij vierenhalf meter te zijn. Maar een heilige der heiligen waarin miljoenen mensen een plaats hebben, moet veel groter zijn.

De gemeente heeft natuurlijk niet letterlijk de vorm van een kubus. Ze heeft helemaal geen vorm. Ze bestaat uit mensen. Ze is niet werkelijk een gebouw. Ze is niet werkelijk een stad. Dit zijn beelden van de gemeente. Maar ze is als het heilige der heiligen, en dat is de gemeente natuurlijk ook.

Ook is ze de nieuwe schepping. Zoals ik zei, zei Paulus:

Daarom, als iemand in Christus is, is hij een nieuwe schepping: het oude is voorbijgegaan, zie, alles is nieuw geworden.

2 KORINTHE 5:17

En in hoofdstuk 21, vers 1, staat:

En ik zag een nieuwe hemel en een nieuwe aarde, want de eerste hemel en de eerste aarde waren voorbijgegaan. En de zee was er niet meer.

OPENBARING 21:1

En ik, Johannes, zag de heilige stad, het nieuwe Jeruzalem, neerdalen van God uit de hemel, gereedgemaakt als een bruid die voor haar man sierlijk gemaakt is. En ik hoorde een luide stem uit de hemel zeggen: Zie, de tent van God is bij de mensen en Hij zal bij hen wonen, en zij zullen Zijn volk zijn, en God Zelf zal bij hen zijn en hun God zijn. En God zal alle tranen van hun ogen afwissen, en de dood zal er niet meer zijn; ook geen rouw, jammerklacht of moeite zal er meer zijn. Want de eerste dingen zijn voorbijgegaan.

OPENBARING 21:2-4

Het Nieuwe Jeruzalem is dus de gemeente. Maar nu is de vraag: is het de gemeente van nu, of de gemeente nadat Jezus terugkomt? Er is nog een andere reeks gegevens die ik waarschijnlijk moet noemen voordat we die vraag, die controverse, gaan onderzoeken. Het is nog een manier waarop het Nieuwe Jeruzalem met de gemeente in verband wordt gebracht.

10

Het getal twaalf en Gods volk

Het getal twaalf wordt in de Schrift in verband gebracht met het volk van God. Het volk van het Oude Testament was verdeeld in twaalf stammen, die afstamden van de twaalf aartsvaders, de zonen van Jakob. Ook de gemeente werd gegrondvest op twaalf

leiders, de twaalf apostelen. Daarom staan twaalf en veelvouden van twaalf symbool voor het volk van God, net zoals het getal zeven zijn symbolische betekenis heeft.

We zagen eerder in hoofdstuk 4 dat er 24 oudsten waren. Zoals ik opperde, vertegenwoordigen die het volk van God uit alle tijden, het volk van God van het Oude en het Nieuwe Testament: 24 oudsten. Hier komen nogal wat twaalfallen en veelvouden van twaalf voor. Uitgerekend in vers 12 noemt hoofdstuk 21:12 de twaalf poorten van de stad, die in verband worden gebracht met de twaalf stammen van Israël. In vers 14 hebben we de twaalf fundamenteën, die in verband worden gebracht met de twaalf apostelen. De afmetingen van de stad in vers 16 zijn 12.000 stadieën. Dat komt neer op 1.500 mijl, maar in de tekst staat 12.000 stadieën. Dat is duidelijk een veelvoud van twaalf: 12.000. En de muur wordt gemeten op 144 el. We weten dat 144 twaalf maal twaalf is, opnieuw een veelvoud van twaalf. Dat staat in hoofdstuk 21, vers 17. Wanneer je bij hoofdstuk 22, vers 2 komt, zien we dat daar de boom des levens is. Die draagt twaalf soorten vruchten en brengt elke maand vrucht voort. Dat betekent twaalf keer per jaar. Het getal twaalf komt dus in dit hele gedeelte voor, dat over het volk van God spreekt. Deze stad is de gemeente, het volk van God, en al deze twaalfallen wijzen daarop. Gebouwd op het fundament van de apostelen, het hemelse Jeruzalem, de vrouw van het Lam: dit alles wijst op de gemeente.

11

Nieuwe schepping: al wel en nog niet

Nu zei ik dat ik geloof dat dit de gemeente bij de komst van Christus is, en niet de gemeente in de huidige tijd. Ik wees erop dat ik geloof dat Jesaja in Jesaja 65, waar we voor het eerst over de nieuwe hemel en de nieuwe aarde horen, over de huidige tijd spreekt. Ik geloof dat hij spreekt over het tijdperk van het nieuwe verbond, dat het tijdperk van het oude verbond vervangt. Het lijkt dus misschien inconsequent dat ik zeg dat dit niet over de huidige tijd gaat, maar daar zijn redenen voor. Ik zal je die redenen vertellen.

Een daarvan is dat in Hebreëën 6 een beschrijving staat van christenen die werkelijk christenen waren, maar afvielen. Wanneer zij worden beschreven in de tijd dat ze christen waren, worden ze in vers 5 beschreven als mensen die geproefd hebben van:

en die het goede Woord van God geproefd hebben en de krachten van de komende wereld,

HEBREEËN 6:5

Christenen zijn mensen die van het Woord van God geproefd hebben en al van de krachten van het toekomstige tijdperk geproefd hebben.

Jezus is de Eerstgeborene van de nieuwe schepping. Hij kwam tot leven. Wij nog niet, niet lichamelijk. Ik geloof dat ook wij uit de dood zullen opstaan tot deze nieuwe schepping. Maar wanneer we wedergeboren worden, proeven we al van de krachten van die opstanding, van die nieuwe schepping. We zijn in Christus opgewekt en we ervaren dat de Geest van God ons door wedergeboorte vernieuwt. Dat maakt ons tot een nieuwe schepping.

Hoewel er dus een lichamelijke opstanding is, is er in zekere zin ook een geestelijke opstanding die daaraan voorafgaat. De lichamelijke opstanding brengt ons, naar ik geloof, in een lichamelijke nieuwe hemel en nieuwe aarde. De geestelijke opstanding laat ons geestelijk delen in de krachten van dat toekomstige tijdperk. We ontvangen nu eeuwig leven, niet later. We ervaren nu het vernieuwende werk van de Heilige Geest, niet later. Er is nu een nieuw verbond, niet later. De krachten van het toekomstige tijdperk zijn het huidige tijdperk al binnengedrongen. In die zin worden de geestelijke aspecten van de nieuwe hemel en de nieuwe aarde al geproefd en ervaren door de gemeente die in Christus is.

Dit heeft een aspect van 'nog niet' en een aspect van 'al wel'. Ik geloof dat Jesaja 65 over het 'al wel' spreekt. Ik geloof dat Paulus over het gedeelte van het 'al wel' spreekt wanneer hij zegt:

Als iemand in Christus is, is hij een nieuwe schepping. Dat is al waar. Ik geloof dat Openbaring 21 over het gedeelte van het 'nog niet' spreekt.

12

Petrus verwacht een toekomstige aarde

Waarom? Daar zijn binnen het hoofdstuk aanwijzingen voor, maar er is ook de kruisverwijzing naar de woorden van Petrus die we in de vorige lezing zagen, in 2 Petrus 3. In 2 Petrus 3 zegt Petrus in vers 10:

Maar de dag van de Heere zal komen als een dief in de nacht.
Dan zullen de hemelen met gedruis voorbijgaan en de
elementen brandend vergaan, en de aarde en de werken daarop
zullen verbranden.

2 PETRUS 3:10

Dan staat er in vers 13:

Maar wij verwachten, overeenkomstig Zijn belofte, nieuwe
hemelen en een nieuwe aarde, waar gerechtigheid woont.

2 PETRUS 3:13

Eén ding waarop ik zou willen wijzen, is dat we daar niet naar hoeven uit te zien als de nieuwe hemel en de nieuwe aarde in de gedachten van Petrus slechts het nieuwe verbond zijn. Petrus leefde tegen het einde van zijn leven. In die zin had hij het grootste deel van zijn leven al in de nieuwe hemel en de nieuwe aarde doorgebracht. Sinds Pinksteren was hij al een nieuwe schepping. Hij zou daar niet naar uitzien. Dat was oud nieuws. Maar hij ziet uit naar iets toekomstigs, een dag van de Heere die nog niet gekomen was.

Volledige preteristen geloven dat dit de verwoesting van Jeruzalem was en dat de nieuwe hemel en de nieuwe aarde in wezen beginnen met de verwoesting van het aardse Jeruzalem. Hoewel vanaf dat moment in zekere zin alleen het nieuwe verbond overbleef, had Petrus, als we spreken over datgene waarnaar we uitzien, niet meer reden om uit te zien naar zijn eigen geestelijke ervaring na de val van Jeruzalem dan naar de geestelijke ervaring waarvan hij al genoot.

Petrus leefde in feite niet tot de val van Jeruzalem. Hij stierf voordien door toedoen van Nero. Maar als hij nog daarna had geleefd, zou zijn geestelijke leven niet anders zijn geweest dan het al was. Christenen hadden in die overgang van vóór naar na de val van Jeruzalem niet een of andere nieuwe ervaring van het nieuwe verbond. Er vond geen betekenisvolle verandering plaats.

Petrus heeft het niet over de verwoesting van Jeruzalem of het voorbijgaan van het oude verbond. Hij heeft het over het voorbijgaan van de hemel en de aarde. In de context lijkt dat duidelijk, omdat hij het vergelijkt met de zondvloed, die een natuurlijk oordeel over de natuurlijke planeet was. In de eerdere verzen zegt hij dat er mensen zijn die niet denken dat Jezus zal terugkomen en de wereld zal vernietigen. Ze denken: 'Het is al zo lang geleden. Er is niets veranderd,' omdat ze niet beseffen dat God dit al eens eerder heeft gedaan, bij de zondvloed. Dat was de oude aarde. Maar hij zei dat de hemel en de aarde die er nu zijn, dat wil zeggen sinds de zondvloed, bewaard worden, zoals hij in vers 7 zegt:

Maar de hemelen die er nu zijn, en de aarde, zijn door hetzelfde Woord als een schat weggelegd en worden voor het vuur bewaard tot de dag van het oordeel en van het verderf van de goddeloze mensen.

2 PETRUS 3:7

Nu passen sommigen dit misschien toe op het jaar 70 na Christus. Ik niet. Het jaar 70 na Christus was niet de tegenhanger van de zondvloed. De zondvloed vaagde niet één stad weg. Hij vaagde de menselijke bevolking van de aarde weg. Het was een wereldwijd oordeel. De uitspraak: 'God zal ooit Jeruzalem wegvagen,' wordt niet sterker of zwakker door een verwijzing naar de zondvloed. Maar als je zegt dat God ooit de hele wereld zal wegvagen, dan is er wel een overeenkomst met de zondvloed. Toen was het water; de volgende keer zal het vuur zijn. Wij zien uit naar de komst van Christus, wanneer Hij daadwerkelijk de hemel en de aarde zal ontbinden en er een nieuwe hemel en aarde zullen zijn. Petrus heeft het over het deel dat er nog niet is.

13

De toekomstige verheerlijking van de gemeente

Nu geloof ik dat er in Openbaring zelf sterk bewijs voor is dat dit de eschatologische gemeente is nadat Jezus terugkomt, en niet de gemeente in haar huidige fase. Laat me je mijn redenen geven. Allereerst ziet hij, hoewel dit niet het eerste is wat in het hoofdstuk voorkomt, in de verzen 10 en 11 het heilige Jeruzalem vanuit de hemel bij God vandaan neerdalen, met de heerlijkheid van God. Dit is de verheerlijkte gemeente.

De apostelen spraken over de verheerlijking van de gemeente, of de verheerlijking van christenen, als een toekomstige gebeurtenis die zal plaatsvinden wanneer Jezus terugkeert. In Romeinen 8 spreekt Paulus over de overgang van de zuchtende schepping naar haar nieuwe, bevrijde toestand. Hij heeft daar de nieuwe hemel en de nieuwe aarde voor ogen. In de voorafgaande verzen staat, in Romeinen 8:17:

En als wij kinderen zijn, dan zijn wij ook erfgenamen:
erfgenamen van God en mede-erfgenamen van Christus;
wanneer wij althans met Hem lijden, opdat wij ook met Hem
verheerlijkt worden.

ROMEINEN 8:17

De tijd komt dat wij, de gemeente, samen verheerlijkt zullen worden. Niet nu. Wij lijden nu. Wij lijden nu met Hem. De tijd zal komen dat wij verheerlijkt worden.

Vers 18 zegt:

Want ik ben ervan overtuigd dat het lijden van de tegenwoordige tijd niet opweegt tegen de heerlijkheid die aan ons geopenbaard zal worden.

ROMEINEN 8:18

Daarmee wordt volgens mij dit leven bedoeld.

En dat gebeurt niet in deze tegenwoordige tijd. Er is een toekomstige tijd van heerlijkheid. Er is een tegenwoordige tijd van lijden. Elders, in 2 Korinthe 4:18, zegt Paulus:

Wij houden onze ogen immers niet gericht op de dingen die men ziet, maar op de dingen die men niet ziet; want de dingen die men ziet, zijn tijdelijk, maar de dingen die men niet ziet, zijn eeuwig.

2 KORINTHE 4:18

De heerlijkheid ligt in de toekomst. Het lijden is in het heden.

Iedereen kan dat zien door eenvoudigweg op dit moment naar de wereld te kijken. Wij lijden nog steeds. De gemeente lijdt nog steeds op precies dezelfde manier als Paulus en de christenen uit de eerste eeuw leden. De periode van lijden is niet voorbij. De periode van heerlijkheid is nog niet aangebroken.

In Kolossenzen 3:4 staat:

Wanneer Christus geopenbaard zal worden, Die ons leven is, dan zult ook u met Hem geopenbaard worden in heerlijkheid.

KOLOSSENZEN 3:4

De gemeente zal in heerlijkheid verschijnen wanneer Jezus in heerlijkheid verschijnt. Wanneer Jezus terugkeert, zal de gemeente verheerlijkt worden. Openbaring 21 spreekt over de gemeente die de heerlijkheid van God heeft. Zij is verheerlijkt. Dat hoeft ons niet te verbazen, want het houdt verband met het vorige hoofdstuk. De wederkomst van Christus, de opstanding van de doden en het algemene oordeel stonden allemaal aan het einde van hoofdstuk 20. Daar hoorde ook de afschaffing van de oude hemel en aarde bij, en nu hebben we de nieuwe. Dit volgt chronologisch en logisch op hoofdstuk 20, en volgt daarom op de wederkomst van Christus. Dit is niet de gemeente in deze tegenwoordige tijd, maar in een toekomstige tijd.

14

Geen dood, pijn of poel van vuur

In hoofdstuk 21, vers 4, staat dat een aantal dingen er niet meer zullen zijn:

En God zal alle tranen van hun ogen afwissen, en de dood zal er niet meer zijn; ook geen rouw, jammerklacht of moeite zal er meer zijn. Want de eerste dingen zijn voorbijgegaan.

OPENBARING 21:4

Als iemand dit op de huidige tijd wilde toepassen, zou hij kunnen zeggen: ‘Er is geen dood meer, want wij hebben nu eeuwig leven, dus dit gaat over het heden. Er is geen verdriet meer, want wij verheugen ons in Jezus en wij hebben de vrucht van de Geest, die blijdschap is,’ enzovoort. Maar het wordt steeds moeilijker wanneer je zegt dat er geen gehuil en geen pijn meer is. In welke zin kunnen we zeggen dat het christendom een tijdperk zonder pijn of gehuil heeft ingeluid?

Paulus zei dat hij zelfs huilde toen hij in Filippenzen schreef over degenen die vijanden van het kruis zijn:

Want velen — ik heb dikwijls met u over hen gesproken en zeg het nu ook onder tranen — wandelen als vijanden van het kruis van Christus.

FILIPPENZEN 3:18

Johannes zelf huilde veel toen hij aanvankelijk dacht dat er niemand was die de zegels kon verbreken. Huilen hoort bij dit tegenwoordige tijdperk. Pijn hoort beslist bij dit tegenwoordige tijdperk. Dat is nog niet afgeschaft. Dat is iets wat we in de toekomst moeten verwachten.

Ook worden degenen die hier in het nieuwe Jeruzalem zijn natuurlijk tegenover degenen gesteld die in de poel van vuur zijn. Nadat het Nieuwe Jeruzalem in de voorafgaande verzen is beschreven, staat daar in vers 8 tegenover:

Maar wat betreft de lafhartigen, ongelovigen, verfoeilijken, moordenaars, ontuchtplegers, tovenaars, afgodendienaars en alle leugenaars: hun deel is in de poel die van vuur en zwavel brandt. Dit is de tweede dood.

OPENBARING 21:8

Dat is eschatologisch. Er zijn twee groepen mensen. Er is het nieuwe Jeruzalem, en daarnaast zijn er de mensen in de poel van vuur. Er is nog niemand in de poel van vuur. Dat volgt op het laatste oordeel. Dit speelt zich dus af in hetzelfde tijdsbestek waarin anderen in de poel van vuur zijn. Dit Jeruzalem is verheerlijkt.

15

Zuiver goud en het einde van de vloek

De stad wordt beschreven als een stad van zuiver goud. In hoofdstuk 21, vers 18 staat:

En het bouwmetaal van de muur was jaspis en de stad was zuiver goud, gelijk aan zuiver glas.

OPENBARING 21:18

Ook de straten erin waren van zuiver goud, als doorzichtig glas, in vers 21. Dit goud is volkomen gezuiverd. Er zijn geen onzuiverheden meer die verwijderd moeten worden. Je kunt er dwars doorheen kijken. Voor zover ik weet, kun je goud niet zo zuiver krijgen. Hoe zuiver je het goud ook krijgt, je zult er niet doorheen kunnen kijken. Dit is beeldspraak, maar het punt is dat ze vroeger een soort shampoo of iets dergelijks verkochten die helder was als water, en dan zeiden ze: „Kijk, daar zitten geen onzuiverheden in. Je kunt er dwars doorheen kijken.” Dat zal wel, maar sommige onzuiverheden zijn onzichtbaar. Ik weet niet of het feit dat je dwars door die shampoo heen kon kijken betekende dat er geen onzuiverheden in zaten. Er kon alcohol of van

alles in zitten waar je doorheen kon kijken. Maar de indruk die hier wordt gewekt, is dat het goud zo grondig gezuiverd is dat je er dwars doorheen kunt kijken. Er zijn geen onzuiverheden meer over. Alle slakken zijn er volledig uit verwijderd.

Petrus zei in 1 Petrus, hoofdstuk 1, vers 6 en 7:

Daarin verheugt u zich, ook al wordt u nu voor een korte tijd — als het nodig is — bedroefd door allerlei verzoeken, opdat de beproeving van uw geloof — die van groter waarde is dan die van goud, dat vergaat en door het vuur beproefd wordt — mag blijken te zijn tot lof en eer en heerlijkheid, bij de openbaring van Jezus Christus.

1 PETRUS 1:6-7

Ik vat de openbaring van Jezus Christus op als de wederkomst van Christus. Al ons lijden is als het zuiveringsproces waarbij de slakken uit goud worden verwijderd. Dat lijden zal uiteindelijk leiden tot een zuiver product en tot heerlijkheid ten tijde van Christus. De verheerlijking van de gemeente vindt plaats wanneer zij volkomen gezuiverd is, wanneer ons zuiveringsproces voorbij is. Geen vurige beproevingen meer. Geen slakken meer die verwijderd moeten worden. Dit is later, niet nu. Wij worden nog steeds gelouterd.

Maar de stad wordt beschreven als volledig gelouterd. Dat er in hoofdstuk 22, vers 3 geen vloek meer is, zegt heel veel, want de vloek die door de zonde over de aarde kwam, is nog steeds bij ons. Er is nog steeds de dood. Er is nog steeds verdriet. Er is nog steeds pijn. Er zijn nog steeds dorens en distels, en vrouwen hebben nog steeds pijn bij het baren. De vloek is nog niet weggenomen. Hoewel het jaar 70 na Christus kwam en voorbijging, blijven al deze dingen zoals ze waren, totdat er een nieuwe hemel en een nieuwe aarde zijn zonder de vloek die hier wordt beschreven.

16

God zien van aangezicht tot aangezicht

In hoofdstuk 22, vers 4 staat:

en zullen Zijn aangezicht zien, en Zijn Naam zal op hun voorhoofd zijn.

OPENBARING 22:4

Wij zien Zijn aangezicht nu niet, maar in 1 Johannes, hoofdstuk 3, vanaf vers 1, zegt hij:

Zie, hoe groot is de liefde die de Vader ons gegeven heeft: dat wij kinderen van God worden genoemd. Daarom kent de wereld ons niet, omdat zij Hem niet kent.

1 JOHANNES 3:1

Daarna zegt hij:

Geliefden, nu zijn wij kinderen van God, en het is nog niet geopenbaard wat wij zullen zijn. Maar wij weten dat, als Hij geopenbaard zal worden, wij Hem gelijk zullen zijn; want wij zullen Hem zien zoals Hij is.

1 JOHANNES 3:2

Wanneer Hij verschijnt, zullen wij Hem van aangezicht tot aangezicht zien. Wij zullen Hem zien zoals Hij is, en dan zullen wij aan Hem gelijk zijn. Dat zal de openbaarwording van de zonen van God zijn waar Paulus in Romeinen 8 over sprak. Johannes zegt dat wij al zonen van God zijn, maar dat is nog niet openbaar geworden. Het is nog niet zichtbaar dat wij zonen van God zijn. Het is nog niet zichtbaar wat wij zullen zijn. Maar wij weten dat wanneer Hij verschijnt, wij aan Hem gelijk zullen zijn.

Dat zal de openbaarwording van onze positie als zonen van God zijn, zodat ieder oog het kan zien, want wij zullen Hem zien zoals Hij is. Dat ligt in de toekomst. In Openbaring 22:4 zien zij Zijn aangezicht. Wij zien Zijn aangezicht momenteel niet.

17

Eeuwig regeren en symbolische beelden

Evenzo regeren zij in hoofdstuk 22, vers 5 voor eeuwig, niet gedurende de duizend jaar. De regering van duizend jaar vindt plaats tijdens het gemeentetijdperk. Zij regeren voor eeuwig nadat Jezus terugkomt. Al deze factoren wijzen op een eschatologische toestand van de gemeente nadat Jezus terugkomt: de stad heeft de heerlijkheid van God; er is geen gehuil, dood of pijn; deze mensen worden tegenover degenen geplaatst die dan in de poel van vuur zijn; de stad is van zuiver goud, volledig gelouterd; er is geen vloek meer; Gods volk ziet Hem van aangezicht tot aangezicht; en zij regeren voor eeuwig in plaats van gedurende de periode van duizend jaar.

Het is ongetwijfeld sterk symbolisch: al die twaalfallen, die kubusvorm en dat alles. Dit zijn impressionistische beelden die ons ideeën geven over de overeenkomst met deze twee verschillende dingen, zoals het heilige der heiligen. Het kan zijn dat de stad van God er precies zo zal uitzien wanneer zij in haar heerlijkheid zichtbaar wordt, maar ik heb geen reden om dat te geloven, want het is nogal moeilijk om deze dingen zo letterlijk op te vatten. Hoe zou een stad gekleed kunnen zijn als een bruid? Dat is wat hij ziet. Hij zegt dat hij het nieuwe Jeruzalem uit de hemel ziet neerdalen, gekleed als een bruid.

Het is duidelijk dat wij niet letterlijk een stad met muren zijn. We zijn ook niet letterlijk een bruid. We zijn niet letterlijk gekleed in een bruidsgewaad. Niets hiervan is helemaal letterlijk. Het verschaft allemaal theologische informatie over de uiteindelijke heerlijkheid van het volk van God, met God in ons midden nadat Jezus terugkomt: de troon van God in ons midden, Hij Die op de troon zit en het Lam, en de rivier van het leven die wordt uitgegoten. Er komt hier veel beeldspraak uit Ezechiël voor. De boom des levens draagt zijn vruchten. Daarover hebben we in eerdere lezingen het een en ander gezegd. De beperkingen van onze bespreking verhinderen ons om nu opnieuw op die dingen in te gaan.

18

De epiloog en het naderende oordeel

Het laatste deel van hoofdstuk 22, vanaf vers 6:

En hij zei tegen mij: Deze woorden zijn betrouwbaar en waarachtig. En de Heere, de God van de heilige profeten, heeft Zijn engel gezonden om Zijn dienstknechten te laten zien wat met spoed moet gebeuren. En zie, Ik kom spoedig. Zalig is hij die de woorden van de profetie van dit boek in acht neemt. En ik, Johannes, ben het die deze dingen gezien en gehoord heeft. En toen ik ze gehoord en gezien had, viel ik neer om te aanbidden voor de voeten van de engel die mij deze dingen liet zien. En hij zei tegen mij: Pas op dat u dat niet doet! Want ik ben een mededienstknecht van u en van uw broeders, de profeten, en van hen die de woorden van dit boek in acht nemen. Aanbid God.

OPENBARING 22:6-9

Dit is een herhaling van hoofdstuk 19, vers 10.

En hij zei tegen mij: Verzegel de woorden van de profetie van dit boek niet, want de tijd is nabij.

OPENBARING 22:10

We hebben hier eerder veel nadruk op gelegd. We zullen er niet opnieuw op ingaan. Het is duidelijk dat dit verwijst naar een spoedige vervulling, waardoor het ongepast is om het boek te verzegelen voor een latere generatie.

Wie onrecht doet, laat hij nog meer onrecht doen. En wie vuil is, laat hij nog vuiler worden. En wie rechtvaardig is, laat hij nog meer gerechtvaardigd worden. En wie heilig is, laat hij nog meer geheiligd worden.

OPENBARING 22:11

Onrechtvaardig en vuil zijn worden genoemd in tegenstelling tot rechtvaardig en heilig zijn. De uitspraak:

Wie zo is, moet zo blijven, geeft mensen niet werkelijk toestemming om slecht te zijn. Wat ermee bedoeld lijkt te worden, is dit: de tijd is aangebroken. De tijd is kort. Het staat zo onmiddellijk te gebeuren dat mensen feitelijk geen tijd hebben om te veranderen. Degenen die er tot op dit moment voor hebben gekozen vuil te zijn, zullen dan, neem ik aan, zo moeten blijven. Degenen die al tot bekering zijn gekomen en heilig zijn, zullen zo blijven. Het oordeel is ophanden en het is in wezen te laat voor mensen om te veranderen, te laat om zich te bekeren. Dus degenen die zich onrechtvaardig en vuil blijken te gedragen, moet je, neem ik aan, maar zo laten blijven.

Vers 12:

En zie, Ik kom spoedig en Mijn loon is bij Mij om aan ieder te vergelden zoals zijn werk zal zijn.

OPENBARING 22:12

Ook hier zou komen kunnen verwijzen naar de wederkomst, maar dat denk ik niet. In die betekenis is Hij beslist niet spoedig gekomen. Maar met het spoedig komen wordt volgens mij Zijn komst in het oordeel over Jeruzalem bedoeld.

Nogmaals, deze verzen beschrijven niet hoofdstuk 21 en het eerste deel van hoofdstuk 22. Dit gaat niet over het visioen van de nieuwe hemel en de nieuwe aarde. Dit gaat over het boek als geheel. Als geheel gaat het boek over de val van Jeruzalem. Er zijn gedeelten, zoals de hoofdstukken 10 tot en met 13, die iets verder vooruitkijken, of zelfs heel veel verder vooruit. De hoofdstukken 20 tot en met 21 doen hetzelfde. Maar over het algemeen gaat het boek over één ding, en dat is het oordeel over Babylon, het oordeel over Egypte, het oordeel over Sodom. Die zijn allemaal het oordeel over Jeruzalem. Daar heeft Hij het over wanneer Hij zegt:

Ik kom snel.

19

Jezus' titels en de uitnodiging tot leven

Ik ben de Alfa, en de Omega, het Begin en het Einde, de Eerste en de Laatste.

OPENBARING 22:13

Deze titels werden al in het eerste hoofdstuk gebruikt.

Zalig zijn zij die Zijn geboden doen, zodat zij recht mogen hebben op de Boom des levens, en opdat zij door de poorten de stad mogen binnengaan. Maar buiten bevinden zich de honden, de tovenaars, de ontuchtplegers, de moordenaars, de afgodendienaars en ieder die de leugen liefheeft en doet.

OPENBARING 22:14-15

Sommige mensen denken dat dit de omstandigheden op de nieuwe aarde beschrijft en dat al deze zondaars zich buiten de stad bevinden. Maar we zijn de beschrijving van de nieuwe hemel en de nieuwe aarde al voorbij. Dit zijn slotopmerkingen en ze hebben

betrekking op de tijd waarin Johannes schrijft: in de stad van nu, in het lichaam van Christus, bevinden zich de rechtvaardigen die Zijn geboden onderhouden. Daarbuiten bevinden zich de mensen die immoreel leven.

Ik, Jezus, heb Mijn engel gezonden om bij u in de gemeenten van deze dingen te getuigen. Ik ben de Wortel en het Nageslacht van David, de blinkende Morgenster.

OPENBARING 22:16

De wortel van David betekent degene uit wie David is voortgekomen. De nakomeling betekent degene die uit David is voortgekomen. Hier hebben we dus een raadsel. Jezus leeft vóór David. Hij is zelfs de bron van David, omdat Hij de bron van alles is. Maar Hij is ook de nakomeling van David. Als Hij Davids Zoon is, hoe komt het dan dat David Hem zijn Heere noemt? Omdat Hij meer is dan Davids Zoon. Hij is ook de wortel van David. Hij is de God van David. Hij is de Schepper van David. David is net zo goed uit Hem voortgekomen als Hij uit David is voortgekomen.

En de Geest en de bruid zeggen: Kom! En laat hij die het hoort, zeggen: Kom! En laat hij die dorst heeft, komen; en laat hij die wil, het water des levens nemen, voor niets.

OPENBARING 22:17

Dit is dezelfde uitnodiging die Jezus gaf in Johannes 7, vers 37 en 38. In Johannes 7:39 wordt over het water des levens gezegd dat het de Heilige Geest is. Dit is dus een aanbod dat de Geest van Christus en de gemeente samen aan de lezers doen. De gemeente nodigt je uit voor het bruiloftsmaal. De Geest nodigt je uit om te komen en te drinken van het water des levens, de Heilige Geest, en nu al te proeven van de krachten van de toekomstige eeuw. Dat is wat hier wordt gezegd.

20

Waarschuwing om het boek niet te veranderen

Want ik getuig aan ieder die de woorden van de profetie van dit boek hoort: Als iemand iets aan deze dingen toevoegt, zal God hem de plagen toevoegen die in dit boek geschreven zijn. En als iemand afdoet van de woorden van het boek van deze profetie, zal God zijn deel afdoen van het boek des levens, en van de heilige stad, van de dingen die in dit boek geschreven zijn.

OPENBARING 22:18-19

Dit is een ernstige waarschuwing. Wat hier staat over niets aan het boek toevoegen of ervan afnemen, zien veel mensen als een verwijzing naar de canon van de Schrift. Omdat het boek Openbaring het laatste boek is, zou het zeggen:

Laat niemand iets aan dit boek toevoegen.

Maar het is duidelijk dat het over het boek Openbaring gaat, niet over de verzamelde geschriften van de Bijbel. Want er staat dat als je aan dit boek iets toevoegt, de plagen van dit boek aan jou toegevoegd zullen worden. Je ziet niet dat de meeste van de 66 boeken van de Schrift ook maar iets met plagen te maken hebben. Exodus wel. Een paar hoofdstukken van Exodus gaan over plagen. En natuurlijk wordt er in Zacharia 14 een plaag genoemd. Dan heb je nog de plagen van het boek Openbaring.

Het lijkt er beslist op dat de plagen van dit boek niet verwijzen naar de canon van de Schrift, maar naar het boek zelf. Bovendien is Openbaring misschien niet het laatst geschreven boek geweest. Het is heel waarschijnlijk dat het Evangelie van Johannes hierna is geschreven. Dit zou dus niet een soort zegel op de canon van de Schrift zetten, met de boodschap dat er geen boeken meer geschreven mogen worden. Het betekent veeleer: verander het boek Openbaring niet, voeg er niets aan toe en neem er niets van af, anders heeft dat verschrikkelijke gevolgen voor je. Je naam kan uit het Boek des

levens worden verwijderd. Of, volgens de Alexandrijnse tekst, uit de Boom des levens. Je deel aan de Boom des levens zou je worden ontnomen. Maar het punt is: je zult je behoud verliezen.

Wat wordt hier dan verboden? Het betekent beslist niet dat er geen profetieën of boeken meer geschreven mochten worden. Want eerder, in Deuteronomium, zei Mozes:

Voeg niets toe aan deze wet en laat er niets uit weg.

Toch zijn daarna veel boeken van de Bijbel geschreven. In Spreuken 30, vers 5 en 6, staat:

Ieder woord van God is gelouterd, Hij is een schild voor hen die tot Hem de toevlucht nemen. Voeg niets toe aan Zijn woorden, anders zal Hij u straffen, omdat u een leugenaar zou blijken te zijn.

SPREUKEN 30:5-6

staat er in Spreuken 30. Salomo schreef dat. De meeste boeken van het Oude Testament en van de Bijbel zijn daarna geschreven.

Dus:

voeg niets toe aan Zijn woorden betekent niet dat er geen boeken meer geschreven mogen worden. Het betekent natuurlijk dat je wat God heeft gezegd niet met je eigen wijzigingen mag veranderen. Verander wat Hij heeft gezegd niet door er iets aan toe te voegen of ervan af te nemen. Het betekent niet dat we er geen commentaar op mogen geven, het niet mogen interpreteren of geen mogelijke betekenissen mogen aandragen. Maar we horen het niet te veranderen. Dit zou zelfs een aansporing kunnen zijn voor degenen die het zouden overschrijven. Als dat zo is, hebben zij de instructies niet erg goed opgevolgd. Want het handschriftenbewijs voor Openbaring is zo slecht als het maar kan zijn. Tussen de verschillende handschriften van Openbaring bestaan ontzettend veel fouten van kopiisten. Iemand heeft dingen toegevoegd en

weggelaten. Of deze plagen over hen zijn gekomen, weet ik niet. Maar het punt is dat de aansporing inhoudt dat je niet moet veranderen wat God heeft gezegd en er geen wijzigingen in moet aanbrengen.

Vers 20:

Hij Die van deze dingen getuigt, zegt: Ja, Ik kom spoedig. Amen.
Ja, kom, Heere Jezus!

OPENBARING 22:20

Amen.

Zo eindigt het boek Openbaring. Ik denk dat we enigszins vat hebben gekregen op waar de inhoud ervan over gaat. Er zijn nog altijd enkele onopgeloste zaken waaraan je desgewenst zo veel van de rest van je leven kunt besteden als je wilt. Maar dit is alles wat we samen kunnen onderzoeken.

Om verder te lezen

Alle bijbelteksten die in deze lezing aan bod komen, in de volgorde waarin ze gebruikt zijn.

- Openbaring 20:11
- Openbaring 21:1
- Openbaring 21:2-4
- Openbaring 21:5-8
- Openbaring 21:9-11
- Openbaring 21:12-13
- Openbaring 21:14-16
- Openbaring 21:17
- Openbaring 21:18-20
- Openbaring 21:21-23
- Openbaring 21:24-27
- Openbaring 22:1-5
- Mattheüs 5:5

- Romeinen 8:21-23
- Jesaja 65:17
- 2 Korinthe 5:17
- Openbaring 21:4
- Openbaring 21:5
- Galaten 4:26
- Hebreëën 12:22
- Hebreëën 12:23
- Openbaring 21:9
- Openbaring 21:10
- Openbaring 21:14
- Efeze 2:20-22
- Openbaring 21:3
- 1 Petrus 2:5
- 1 Timotheüs 3:15
- Openbaring 21:23
- Openbaring 22:5
- Hebreëën 6:5
- 2 Petrus 3:10
- 2 Petrus 3:13
- 2 Petrus 3:7
- Romeinen 8:17
- Romeinen 8:18
- 2 Korinthe 4:18
- Kolossenzen 3:4
- Filippenzen 3:18
- Openbaring 21:8
- Openbaring 21:18
- 1 Petrus 1:6-7
- Openbaring 22:4
- 1 Johannes 3:1
- 1 Johannes 3:2
- Openbaring 22:6-9
- Openbaring 22:10

- Openbaring 22:11
- Openbaring 22:12
- Openbaring 22:13
- Openbaring 22:14-15
- Openbaring 22:16
- Openbaring 22:17
- Openbaring 22:18-19
- Spreuken 30:5-6
- Openbaring 22:20

Lezing © Steve Gregg / The Narrow Path. Nederlandse vertaling © 2026 Vers voor Vers. De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © 2010/2016 Stichting HSV.